

CHWIŁA

Dziennik dla spraw politycznych, społecznych i kulturalnych.

REDAKCJA: PASAŻ HAUSMANA 8. — ADMINISTRACJA: PASAŻ HAUSMANA 3, I p.

Należność pocztową opłacono ryczałtem. Telefon Nr. 322. KONTO CZEKOWE Nr. 142.254.

Cena egzemplarza 20 mk.

PRENUMERACJA: półroczna w Lwowie 48) Mk. — zamiejscowa 520 Mk. — zagr. 900 Mk.
CENA OGŁOSZEŃ: Zwyczajne ogłoszenia za wiersz jednoszp. nonp. 20 Mk. nadesłane i nekrologia za wiersz dwuszp. nonp. 80 Mk., komunikaty i wiadomości po kronice 90 w tekście i przed kr. 120 Mk., ogłoszenia na pierwszej stronie 180 Mk., gratulacje i zawiadom. zaręczynowe i ślubne za wiersz nonp. 80 Mk., najmniej 6 w. — 400 Mk. Drobne ogłoszenia: za słowo: 8 Mk., matrymonialne prywatna korespon. kupno-sprzedaż: 9 — Mk., tłustym drukiem podwójnie.
 Cała stronica . . . . . 20.000 Mkp.
 Pół stronicy . . . . . 10.000 „
 Cała stronica pierwsza pod nagłówkiem . . . . . 60.000 „
 Jedna szpalta na pierwszej stronicy 20.000 „

Waszyngton.

Sr Edward Grey — którego niezaprzeżoną chwałą pozostanie, iż był jednym z niewielu, którzy wszystkimi słami starali się powstrzymać katastrofę wojny światowej — powiedział w r. 1919 w wywiadzie z dziennikarzem amerykańskim: „Chcę, żebyście się zastanowili w świetle walki obecnej nad dwiema metodami załatwiania sporów międzynarodowych — nad metodą rokowań i metodą wojny. Czyż nie mamy przed oczyma klęski, którą poniosła metoda wojny? O ile lepszą od tego, co się stało, byłaby konferencja albo Trybunał Haaski w r. 1914? (A teraz handel i przemysł zwicniętą brzemię życia znacznie zwiększone, miliony ludzi pomordowanych, okaleczonych i oślepiłych, nienawieść międzynarodowa pogłębiona i wzmożona, cywilizacja zagrożona — oto, do czego doprowadziła metoda wojny...”

Nie dziw tedy, iż, jakkolwiek przed wojennymi metodami myślenia i działania politycznego nadal w całej kwitnącej pełni, to jednak mocarstwa zachodnie z grozą i przerażeniem uzmysławiają sobie ostateczne konsekwencje swej polityki. Znajdują się one w dziwnym dylemacie: z jednej strony pędzą w imperialistycznym szale zbrojeń ku nieuniknionemu starciu orężnemu, z drugiej atoli srony w drygają się przed — wojną. Jak znaleźć wyjście z tego luną krwi przestłoniętego, zaklętego koła dzisiejszej polityki wielkomocarstwowej?

Odpowiedź na to pytanie dał Woodrow Wilson. Odpowiedź może nie idealną, ale — w współczesnych stosunkach politycznych i w obecnym stanie etyki społecznej — najidealniejszą. Art. 8-ny części pierwszej traktatu wersalskiego, zatytułowanej „Umowa Związku Narodów”, opiewa: „Członkowie Związku uznają, że utrzymanie pokoju wymaga ograniczenia zbrojeń narodowych do minimum. Rada opracuje plany tego ograniczenia. Członkowie Związku obowiązują się udzielać sobie nawzajem szczerych i zupełnych świadomości, dot. czących stop swych zbrojeń, programów wojskowych...” Art. 10-ty: „Członkowie Związku zobowiązują się sponować i chronić przed wszelką napaścią z bezwzględnie obecną i przyszłą...” Art. 11-ty: „Oświadczają się wyraźnie, że wszelka wojna lub groźba wojny, niezależnie od tego, czy jest wprost wymierzona lub nie przeciw jednemu z Członków Związku, dotyczy interesów całego Związku, który winien przedsięwziąć wszelkie środki, zdolne skutecznie zabezpieczyć pokój między Narodami...”

Co się jednak stało? Pierwszą, która zdrała Związek Narodów, była — Ameryka. Wilson, który w Paryżu odniósł — przynajmniej nominalnie — olbrzymie zwycięstwo, poniósł po powrocie do ojczyzny smutną klęskę. Wilson, który „stworzył nowy fakt przez zdruzgotanie na zawsze tradycji bosobornienia Ameryki”, Wilson, który „podniósł znowu starą maksymę stoików, że żadna sprawa dotycząca ludzkości nie może

Zniżenie taryfy kolejowej.

Warszawa 21. listopada (tel. wł. eg.). Z dniem 1. grudnia b. r. ma nastąpić zniżenie taryfy kolejowej o 60 procent.

Sowiecka konferencja rozbrojenia.

Warszawa 21. listopada (tel. wł. eg.). Z Moskwy donoszą, że w odpowiedzi na aproszenie wzięcia udziału w konferencji rozbrojenia organizowanej przez rząd sowiecki w Irkucku rządu Chin, Japonii i Korei wyraziły swoją zgodę na przesłanie delegatów.

Ogólnieuropejska konferencja dla rozbrojenia.

Praga. (Pat.) „Czeskie Słowo” donosi, że w angielskich kołach politycznych istnieje tendencja zwołania ogólnieuropejskiej konferencji dla rozbrojenia. Konferencja ta miałaby się odbyć po zakończeniu konferencji waszyngtońskiej. Do udziału w niej zaproszono również Niemcy i Rosję.

być odcą jak'emukolwiek narodzi cywilizowanemu”, Wilson, który rozpoczął „nową erę w rozwoju moralnym świata” przez prowadzenie wojny nie dla celów egoistycznych, lecz „po prostu, aby położyć wogóle kres możliwości polityki zaczepnej” (Brailsford: „Liga narodów”) — ten Wilson został w sposób tragiczny hamiebnie zdezautowany przez większość swych ziomków i współobywateli, niedorosłych do jego ideologii.

Z chwilą wycofania się Ameryki z Ligi narodów — los jej był przypieczętowany. Bez Ameryki jest Liga narodów *contradictio in adiecto*, sprzecznością samą w sobie. Jest to istotnie dowodem potężnej żywości idei Ligi i nieodpartej wprost jej konieczności, jeśli istnieje i cieszy się minimalnym bołaj autorytetem — bez współdziałania Ameryki. Nikt nie ludzi się atoli co do tego, iż faktycznie nie stanowi Liga gotewiska tego, co stanowić powinna: czynnika regulującego stosunki międzynarodowe na naszym globie.

Ze czynnik taki jest konieczny, że bez niego zmierzamy na oślep w przepaść chaosu i barbarzyństwa — przekonywa się nareszcie i sama Ameryka. W Waszyngtonie radzą obecnie przedstawiciele Stanów Zjednoczonych, Anglii, Japonii i Ameryki nad centralnymi zagadnieniami polityki światowej. Na porządku dziennym konferencji znajduje się sprawa stosunku Anglii do Stanów Zjednoczonych, problem sojuszu angielsko-japońskiego, a w związku z tym spletem zagadnień, dotyczących pośrednio całokształtu dzisiejszych stosunków politycznych — kwestya ograniczenia zbrojeń. Znany projekt Hughesa przychylny by się bezwzględnie — gdyby został przyjęty — do znacznego złagodzenia owego niemożliwego stanu, dławiącego ludy i państwa a zwiącego się niewiśnie „zbrojnym pokojem”, — a w rezultacie może i do pewnego złagodzenia tarć międzynarodowych wogóle.

Kłofacz o umowie czesko-polskiej.

Praga. (Pat.) Senator Kłofacz przemawiał wczoraj na zebraniu partii czeskosłowackich narodowych socjalistów na temat politycznej sytuacji republiki czesko-słowackiej. Między innymi podkreślił Kłofacz, że umowa czesko-polska jest wydarzeniem niezwykle doniosłej wagi, ponieważ definitywnie zatwierdza i zabezpiecza wschodnie granice republiki czesko-słowackiej.

Umowa handlowa czesko-rosyjska.

Praga. (Pat.) Umowa handlowa między Czechosłowacją a Rosją ma być podpisana w najbliższym czasie, po powrocie kierownika misji sowieckiej p. Mostowienki.

Gdyby został przyjęty... Chwilowo toczą się dyplomatycznym obyczajem dyskusje i kontrowersje, a horoskopy nie są na ogół różowe. „Radykalny” pomysł amerykański załpmonował w pierwszej chwili i olśnił tęknącą za zbawczym słowem pokoju lepszą część opinii publicznej, ale zbyt szybko burzy imperialistyczna rzeczywistość prostolinijny „radykalizm” Hardingów i Hughesów. Już Briand oświadczył, że Francja zmuszona jest zachować stan liczebny swej armii dla strzeżenia granicy, już Japonia domaga się podwyższenia tonażu swej floty, a Anglia i Ameryka są zdania, że armie ich są zredukowane do minimum... Jeżeli w takich warunkach konferencja waszyngtońska przyniesie jakikolwiek sukces pozytywny, to będzie to istotnie wielką zasługą jej inicjatorów i wielkim szczęściem dla świata.

Cytowany przez nas Brailsford powiada w swej „Lidze narodów”: „Daremna byłaby praca tych, którzy chcą budować Ligę (a możemy dodać: i wszelkie innego rodzaju porozumienie międzynarodowe) bez powszechnej woli do pokoju, bez ducha, który brzydzi się i potępia zaczepność”. Tej woli do pokoju i tego ducha, który brzydzi się zaczepnością, niema w Waszyngtonie. I niema go jeszcze wogóle na świecie... Dlatego siłą się dzisiaj najwięksi mężowie stanu nad sposobem ograniczenia zbrojeń, skoro wielki ideał rozbrojenia musiała ludzkość po latach na krwawej wojnie odłożyć — ad calendas graecas... Żyjemy w smutnych i ciężkich czasach, gdzie polityczne nasze aspiracje stają się z każdym dniem coraz — skromniejsze. A wątpliwem est, czy Waszyngton urczy się na choćby i te skromne — marzenia...

Dr. W. Berkelhammer.

Niepokoje w Jerozolimie.

Pierwsze wyroki.

Jerozolima. Sąd wyjątkowy nad ważnymi rozruchów dnia 2-go listopada w Jerozolimie wydał dotąd następujące wyroki: pewien Arab, u którego znaleziono bombę, został skazany na 15 lat więzienia, drugi Arab został również skazany na 15 lat, ponieważ z karabinem w ręku brał udział w ekscesach w żydowskiej dzielnicy. Jeden Arab został skazany na 15 miesięcy więzienia, dwóch skazano na rok, trzech na 9 miesięcy a 4 ukarano grzywną pieniężną. Ośmiu uwolniono od oskarżenia. — Aresztowano trzech Żydów, którzy w najbliższym czasie zostaną osądzeni.

Urzędowo podają następującą listę ofiar

rozruchów w Jerozolimie z 2 bm.:

Zabój: Abraham Mesner 19 lat, z Przemysła, Arjeh Teperfraind, 28 lat, Isachar Losowitzky 36 lat, Dawid Cohen z Marokka 45 lat. Ranni: Samuel Agony, 19 lat z Salotiki rabin Zalman Rubin, 60 lat, Mejr Cohen, 26 lat, Izak Snowman, Max Lubic 33 lat, Aleksander Bloc, 30 lat, Budapeszt, Stefan Tuerc 32 lat, Ruben Rappaport 27 lat, Szymon Slohan, Mojżesz Fiszmann i. S. Pomeranz 21 lat z Polski, Mojżesz Wolf, Abraham Lewin, 40 lat, Izrael Ornstein Jakób Szwarz, 21 lat, Benjamin Sympson, 16 lat, Dawid Michal Shwily 50 lat, Ury Biła 25 lat, Szyfra Opsiein, 18 lat, Masel Cohen i Berta Sobosh 25 lat.

—0000—

Agitacja arabska przy „Edów”.

Jerozolima. (Z. B. K.) Znany arabski publicysta Hussein Abdul Radi opublikował w jaffskim „Alachbarze” artykuł, w którym obwinia przewodców arabskich o podżeganie do rozruchów w Palestynie. W artykule tym czytamy:

„W ta emnicy wzięcia ogień a potem publicznie krzyczą, że należy ogień ugasić. Arabscy przewodcy eksplodują bi dych Arabów, kradną im ziemię i zabierają im połowę produktów. Stawiają oni bór Żydom, gdyż obawiają się, że z dżi uwolnią Filistyn od wyzysku i Ichwy”. Abdul Hadi wzywa rząd do zajęcia zdecydowanego stanowiska wobec burzycieli ładu w Palestynie. Artykuł ten zwrócił na się powszechną uwagę.

Syonistyczna delegacja w Ameryce.

Nó wy Jork. (ZBK). W hotelu Astor odbyło się przyjęcie na cześć drugiej delegacji syonistycznej w Ameryce. W bankiecie wzięło udział 1200 osób. Między obecnymi znajdowali się pp. Louis Marshall, Juliusz Rosenwald, sędzia Dinnienbaum, Jefferson, Seligman, rabin Kraus i Harry Frizel.

W przemówieniu swoim podkreślił m. Samuel Untermyer, że w chwili obecnej wszyscy Żydzi tak syonisci jak i niesyonisci powinni się złączyć w celu składania ofiar na rzecz „Keren H Jesode” oraz odbudowy żydowskiej Palestyny. Jako drugi przemówił z entuzjazyzmem przyjęty Sokolow. Mowca przedstawił m. i. polstawy, na których opiera się obecnie syonizm i wezwał, by każdy w miarę sił i możliwości przyłożył rękę do budowy siedziby narodowej w Palestynie. Rabin Silvermann, znany syonista i przewodca żydostwa pracującego oświadczył gotowość popierania dzieła odbudowy.

Po mowach prof. Warburga o problemie kolonizacyjnym, A. Goldsteina o sytuacji Żydów w Europie Wschodniej wezwał Rohlberg syonistów, by usiłować i tyle dla Palestyny zdziałać, ile zdziałali chalurowie. Rabin Bertin w przemówieniu hebrajskim w imieniu „Mizrachic

przyrzekł poparcie mającej być podjętej akcji. W końcu przemówił Zabotyński.

25 000 dolarów dla żyd. szkół rzem. (Sliczych w Polsce.

N. Jork (Z. B. K.) W ostatnim czasie toczyły się pertraktacje między reprezentacją „Jointu” w Europie a przedstawicielami „Iki” w sprawie żydowskich szkół rzemieślniczych w Polsce. „Iki” zobowiązała się utrzymywać własnym sumptem tego rodzaju szkoły mające być założone przez „Joint”.

„Joint” wysyła na ten cel z własnych funduszy 25 000 dolarów.

Z egzekutywy wszechświatowej organizacji syonistycznej.

Londyn. Na ostatnim posiedzeniu egzekutywy ustalono następujący podział pracy: departament polityczny: dr. Weizmann, Sokolow i Zabotyński. Departament finansów: I. Cowen. Departament ten pozostawiać będzie w ciągłej łączności z p. dr. Halpernem, Fejwlem i Najdyczem jako członkami rady finansowej i gospodarczej.

Departament prasy: Zabotyński.

Departament organizacyjny: Lichtheim, Mookim i Solowiejczyk. Pojedynczym sekcjom tego departamentu przekazano następujące prace: Sprawy dotyczące syon. federacji oraz oddzielnych grup: Lichtheim i Solowiejczyk. Sprawa szkół, ogólna korespondencja z federacjami, Komitetem Wykonawczym itd. w dalszym ciągu prace przygotowawcze do zgrupowania: Lichtheim. Praca w dyasporze na Europie Wschodniej: Mookim i Solowiejczyk. Propaganda: Solowiejczyk. Administracja biura centralnego, sprawy emigracyjne i transportowe: Lichtheim.

Egzekutywa palestyńska.

Na odbytym 20 ub. m. posiedzeniu Waad Leumi złożył p. Ruppin i Edur następujące oficjalne oświadczenie:

Egzekutywa syonistyczna w Palestynie składać się będzie z 8 członków, w tym 6 członków wybranych przez kongres, a dwu zastępców (z obu wybranich przez Waad Leumi). Podział pracy uskuteczniiony zostanie w ten sposób, że na czele każdego departamentu stanie członek egzekutywy z pełną odpowiedzialnością. Ponadto składać się będzie egzekutywa z takich członków, którzy wezmą udział w ogólnych pracach egzekutywy. Odnośnie do kierownictwa poszczególnych departamentów nie powzięto jeszcze żadnej uchwały.

W sprawie posiedzenia Komitetu Wykonawczego.

Londyn. Departament prasowy egzekutywy syonistycznej komunikuje: Żydowskie biuro korespondencyjne opublikowało wiadomość, że kilku członków Komitetu Wykonawczego, a mianowicie starszy rabin dr. Chajes poseł Stricker, Twersky, Kaplan i Ribaszow, założyli na ednym miejscu protest przeciw decyzji egzekutywy odraczającej posiedzenie Komitetu Wykonawczego zwołane na grudzień br. Egzekutywa stwierdza, że podobnej decyzji nie powzięła, a przeto nie ma podstawy do zakładania protestów. Egzekutywa natomiast zwróciła się w okólniku do członków Komitetu Wykonawczego z zapytaniem, jak się zapatrują na projekt odroczenia posiedzenia K. W. w uwzględnieniu tej okoliczności, że dr. Weizmann, Sokolow i Zabotyński aż do końca grudnia zabawią w Ameryce. Decyzję pozostawiono członkom K. W. Prezydium W. K. ma prawo każdego z nich zwrócić się do posiedzenia. Starszy rabin dr. Chajes jest prezydentem, inż. Stricker je-

dnym z wiceprezydentów. Egzekutywa nie ma żadnego interesu w odraczaniu. Uważa ona jednak za swój obowiązek zawiadomić, że wyż wymienieni członkowie egzekutywy nie będą mogli uczestniczyć w posiedzeniu K. W. zwołanym na grudzień.

Socjalista o syonizmie.

Dr. Oskar Kohn, członek parlamentu niemieckiego jeden z najwybitniejszych wodzów grupy socjalistów niezależnych w Niemczech, w wywiadzie udzielonym zastępcy Z. B. K. w ten sposób wypowiedział się o syonizmie i jego założeniach.

Muszę stwierdzić, że jako Żyd, przyjaciel pokoju i socjalista, nie mogę sobie wyobrazić innego stosunku do próby odrodzenia narodu żydowskiego, jak uczucie najwyższej sympatii. Każdy Żyd odnoszący się wrogo albo tylko z obojętnością do syonizmu, staje się współwinnym zbrodni perpetuacji bezadziejnej wędrówki swego ludu, która zaprawdę i tak już trwa przedługo.

Z tego meo oświadczenia wynika już dość jasno dlaczego w wrześniu t. r. przerwałem wszystkie inne moje prace, aby wziąć udział — jako słuchacz — w obradach XII. kongresu w Karlsbadzie. Jako stary parlamentarzysta mogę stwierdzić: Nie widziałem jeszcze nigdy tak aktywnej reprezentacji ludowej!

(Przechodząc następnie do omówienia poszczególnych problemów syonistycznych, zatrzymał się dr. Kohn przy sprawie kolonizacji.)

Zdaniem jego winna organizacja syonistyczna oprócz swej działalności wyłączonej na zasadzie kooperatystycznej, gdyż zmysł gospodarczy budzi się najsilniej w warunkach pracy kooperatystycznej. Konieczne jest tylko techniczne wyszkolenie chalurow w farmach wzorowych, aby do kooperatywy wstępował chalurow już jako robotnik kwalifikowany.

O sytuacji politycznej mówił dr. Kohn z optymizmem. Fakt, że w ostatnich czasach zaznaczył się daleki wpływ i przeciwdziałanie syonizmowi, jest tylko dowodem, że ruch syonistyczny wszedł w stadium realizacji i zdążył wielkimi krokami napród do celu. Im więcej Żydów przybędzie do kraju tym powszechniejszym stanie się u Arabów przekonanie, że sily robotnicze chalurow są zapowiedzią pokoju; praca zawsze łączy narody.

W końcu wyraża zapatrywanie, że robotnicy żyd. świata całego a w szczególności robotnicy amerykańscy z całym siłą poparcia dzieła kolonizacji Palestyny a dadzą tym wyraz solidarności żydowskich robotników w gólu z robotnikami żyd. — pionierami Palestyny, zasłużą sobie na podziw i sympatię całego ruchu robotniczego.

Nota Wirtha do komisji odszkodowań.

Nauen. (Flak). Radio. Kancelarz Wirth nadesłał do komisji odszkodowań notę, w której przedstawia trudności rządu niemieckiego. Rząd mimo to chce okazać dobrą wolę i wywiązać się z przyjętych zobowiązań. Sprawa raty styczniowej budzi poważne obawy. Istnieją pro ozy kredytowe pod bardzo ciężkimi warunkami. Dwa holenderskie banki decydują się pożyczyć 300 milionów marek w zlocie, w tym wypadku jednak ingerencja obcego kapitału może być niebezpieczna dla samodzielnosci powstającej Niemiec. Natomiast przyjęcie oferty przemysłowców niemieckich może wpłynąć poważnie na kurs polityki w kierunku niezadowolonym.

Nauen. (Flak). Radio. Zrzeczenie przemysłowców niemieckich poroziło ofertę dostarczenia rządowi półtora miliarda marek w zlocie oraz wzięcia udziału w obowiązkach rządu, pod warunkiem za i chęcia s rywat zwaną koleją oraz za i ciał a wszelkich eksperymentów socjalistycznych

Micha Josef Berdyczewski

Niepowetowaną stratę poniosło piśmiennictwo hebrajskie. Zmarł nagle w największym rozkwicie swej twórczości pisarz, z którego nazwiskiem ni rozwalnie sprzężony jest ruch modernizacji literatury hebrajskiej, dążność organicznego zespolenia w rłosci kulturalnych i duchowych Europy z rodzimą produkcją żydowską. Berdyczewski — to nie był pisarz tuzinkowy, jakich tysiące płeni się w każdej literaturze, nie był też owym typowym skrybą żydowskim, w jakiego przepoczwarzał się prawie co drugi elow jeshiby z chwilą, gdy zawahał co nie co z kultury europejskiej ale był mimo że wyszedł z jeshiby, prawdziwym reprezentatywnym naszym piśmiennictwa był człowiekiem o dalekich horyzontach duchowych i niepospolitych zdolnościach twórczych, który każdemu, choćby najwyżej rozkwitniętemu piśmiennictwu, zaszczyt by przyniósł.

Urodzony w roku 1865 w miasteczku Berszad na Pololu, gdzie odcie jego piastował urząd rabi'a miesiąc, wyci o ał się oczywiście w trahyicznym życiu chederowem i jeshybownem, wchłaniając w siebie wszystkie pierwiastki życia rodzime żydowskiego. Nie dziwota, że w nowelach swych odmalował z niezwykłą plastyką i realizmem owo życie żydowskie generacji, dziś już w stadum zamperania się z adującej. Wrodzone zdolności nie pozwalały mu poprzestać na studium foliantów talmudycznych i parły go z siłą elementarną ku źródłom wiedzy europejskiej. Berdyczewski udaje się do Szwajcaryi i Niemiec, gdzie ukończywszy studia gimnazjalne, odkłął się następnie studiom uniwersyteckim, które abalwował uzyskaniem na wszechchnie berlińskiej dyplomem doktora filozofii. Świat kultury zacieliej mezatarym śladem wrył się w umysłowość Berdyczewskiego, który w następstwie tego stał się protagonistą w walce młodego pokolenia o modernizację życia i piśmiennictwa żydowskiego. Historycznego pod tym względem znaczenia nabiera głośna w swoim czasie polemika między Berdyczewskim a Achad-Haamem na łamach redagowanego przez tego ostatniego miesięcznika „Hasziloach". Trudniące Achad-Haamizmu są zbyt znane, iżby się nad nimi przy tej okazji rozwoǳić trzeba było. Powieǳcie wystarczy, że zmierały one do jednostronnego zasklepienia twórczości żydowskiej w ramach judaizmu, do utrzymania jej w linii rozwojowej, którą nabrały jej dzie narodu i myśli żydowskiej. Berdyczewski wystąpił całym swym temperamentem przeciw temu odgratżaniu ducha żydowskiego murtem chifistm od Europy. Twórczość żydowska winna zawierać w sobie wszystkie elementy europejskie, by żyd. chcący zapoznać się z wartościami duchowemi Zachodu zmsony nie bł szukać ich poza literaturą hebrajską. Dziś możemy już mówić o zupełnym tryumfie idei Berdyczewskiego, gdyż Achad-Haamizm przestał w zupełności odgrywać rolę idelki równniczej w twórczości hebrajskiej.

Berdyczewski był jednym z pionierów i propagatorów Nietzscheizmu w literaturze hebrajskiej. Zużytkował idee i hasła Nietzschego dla celów specyficznie żydowskich. Domagał się przemiany wartości w naszym życiu, nie wahał się wypowiedzieć walki całemu żydostwu we formie nadanej mu przez golus. Życie żydowskie musi wyzbyć się swej skostniałej powłoki, a przeoblec się we formy ogólnoludzkie, europejskie.

W poszukiwaniu nowych wartości w żydostwie doszedł Berdyczewski do uwielbienia chasydyzmu, w którym upatrwał rewoltę wewnętrznych sił żydowskich, zmierzających do rozsądzenia i rozzerwania perasni dralej trahycyi. Opowiadania chasydzkie Berdyczewskiego należą do najpiękniejszych, jakie w tym kierunku wydała literatura hebrajska.

W ostatnich latach pograżył się Berdyczewski w żmudnej pracy wydalenia całe-

go dobytku naszego legendarnego i opracowania go we formie literackiej. Wyszły do ąd dwa tomy tych legend w języku hebrajskim, a kilka tomów w języku niemieckim (w przekładzie żony i współpracownicy jego p. Rahel Bamberg-Berdyczewskiej).

Z dzieł jego treści literacko-publicystycznej wymenić można: „Al ejm-haleroch", „Arachin", „Al hape rek", „Nmuszoth" i t. d. dzieł beletrystycznych: „Mia i th umichuc", „Machnajim", „Sejfer Chasidim", „Misznej olamoth" i wiele innych.

Był pisarzem jednym z najoryginalniejszych, znakomitym artystą i mistrzem pióra, malarzem niepospolitym życia żydowskiego. Literaturę hebrajską wzbogacił nowemi wartościami, które zapewniają mu w niej stanowisko jedno z najwybitniejszych.

O. Tillemann

Wypoliczkowany edaktor „Rzeczypospolitej“

Warszawa 21. listopada (tel. wł. eg.) Redaktor „Rzeczypospolitej“ Stanisław Stroński zosał w gabinecie wypoliczkowany przez majora Zajązkowskiego inwalidę, który w towarzystwie świadków przybył do redakcyi i w ten sposób wymierzył satysfakcyę za napaści na Naczelnika Państwa.

Jest to drugi wypadek wypoliczkowania redaktora endeckiego.

Redakcyja „Rzeczypospolitej“ z przeczp.

Warszawa. (Pat). Ministerstwo spraw wojskowych komunikuje: Podała w „Przeǳidzie Wieczornym“ z 20. bm. Nr. 263. wiadomość, jakoby trzech oficerów zwróciło się w redakcyi „Rzeczypospolitej“ do redaktora Strońskiego i jakoby jeden z nich uderzył p. Strońskiego, jest całkowicie zmyślona. Żadnego bowiem zaścia ani z oficerami ani też — jak twierdzi redakcyja „Rzeczypospolitej“ — z kimkolwiek innym w redakcyi tej nie było.

— 11 —

O ulal czynsz we dla aptek

Warszawa, 21. listopada (tel. wł. eg.). Wobec tego, że Rada Ministrów przyjęła projekt komisji międzyministerjalnej w sprawie zniesienia dekretu o ochronie lokatorów ministerstwo zdrowia zgłosiło do Rady Ministrów wniosek nagły, żądający aby z kategorii lokali wyjętych w myśl projektu od dalszej opieki dekretu wyłączono apteki. Taksamo podwyżka komornego przewidzianego dla zakładów przmyslowo-handlowych w wysokości 1000 procent nie ma obowiązywać pomieszczeń aptecznych.

— 12 —

Obozy koncentracyjne dla uciekinierów w rasyjskich

Warszawa, 21. listopada (tel. wł. eg.). Koła emigrantów rosyjskich czynią starania ażeby w Polsce stworzono specjalne obozy koncentracyjne w którychby można umieścić wszystkich uciekinierów rosyjskich nie posiadających żadnych legitymacyj. Dotąd władze takich uciekinierów oddawały w ręce bolszewików, którzy rozstrzeliwali uciekinierów jako kontrrewolucyjistów. Urządzenie takich obozów koncentracyjnych położy kres tym stosunkom.

Zulesienie ustawy reglementującej handel zagraniczny

Warszawa 21. listopada (tel. wł. eg.) Ministerstwo skarbu przygotowuje wniosek na Sejm w sprawie zniesienia ustawy reglementującej handel z zagranicą.

Min. skarbu Michalski o uzdrowieniu waluty.

W wywiadzie udzielonym przez dra Michalskiego „Kuryerowi Warszawskiemu“ wypowiedział on się o sytuacji gospodarczo-finansowej państwa i projektach sanacyi waluty, jak następuje:

Co do wyniku daniny jestem spokojny. Każcy zdaje sobie sprawę z tego, że danina jest dla państwa a przytem sposób obliczenia jej jest bardzo prosty i nie będzie trudności w szybkim przeprowadzeniu ustawy. Szybkie wpłacenie daniny poprawi stan dobrobytu każdej jednostki. Przeważnie bowiem zapłacą daninę rolnicy, co pociągnie za sobą da ekonomiczne konsekwencye, gdyż dla uzyskania gotówki będą rolnicy zmuszeni sprzedać produkcję swą, a wskutek znacznej podaży, objawi się stała zniżkowa tendencya cen. Ceny runą i to niepowrotnie.

Niewątpliwie najważniejsze znaczenie ma sprawa osiągnięcia równowagi budżetowej, bo dopiero po jej uzyskaniu będzie można pomyśleć o zaprowadzeniu normalnej gospodarki, o założeniu banku biuletowego i wprowadzeniu do obiegu pełnowartościowego pieniądza. W tym celu domaga się minister Michalski stanowczo przyznania mu prawa weta w wydatkach państwowych w stosunku do innych ministrów, wskazując w tym względzie na tzw. „Standing order“, normę istniejącą w Anglii od 200 lat, w myśl której Sejm nie może bez zgody ministra skarbu uchwalić żadnych wydatków. Dopiero po zdobyciu równowagi budżetowej, która będzie się musiała opierać przedewszystkiem na stabilizacyi waluty, stanie się aktualna sprawa przewalutowania marek na złote.

W końcu wskazał dr. Michalski na konieczność znacznej redukcji wydatków personalnych i rzeczowych w administracyi państwowej, gdyż obecnie administracya w Polsce jest kilkakrotnie większa od rzeczywistej potrzeby i wystarczyłaby dla nieporównanie większego państwa.

Kongres ludowców o Galicyi Wschodniej.

Warszawa. Na kongresie ludowców w Warszawie prezes stronnictwa, b. premier Witos wygłosił referat na temat polityki wewnętrznej. W referacie tym wystąpił bardzo ostro przeciw min. skarbu Michalskiemu. Ciekawy był z wielu względów referat posła Jana Dąbskiego o polityce zagranicznej. B. w cem. spraw zagr. odniósł się bardzo krytycznie do układu handlowego z Czechami i zapowiedział, że na komisji spraw zagranicznych pojawi się wniosek sprzeciwiający się ratyfikacyi układu z Czechami.

W sprawie Wileńszczyzny powieǳiał p. Dąbski m. i.: Polska nie może uratować polityki aneksyj. W sprawie wileńskiej narodowa demokracja chce demagogicznie wszystkim zwolennikom demokratycznego zaatwienia sprawy insynuować, jakoby dążyli przez to do nowego rozbioru Polski. Jest to fałsz. Zasada posznowania innych ludów musi być zastosowana i do Galicyi Wschodniej, która jest krajem o ludności mieszanej. Nie możemy stosować zasady pruskiej: zgrabłem więc moją! Trzeba iść na kompromis, dać autonomię Rusinom. Jeżeli tego nie zrobimy, wcześniej czy później stacimy Galicyę Wschodnią Stronnictwo ludowe jest powołane do utrwalenia zgody między ludami.

— 000 —

Kongres P. S. L. a policya.

Warszawa. (Pat). Komisaryat rządu na msto Warszawę komunikuje: W dzisiejsz-

„GRAŻYNA“ 9.000.000

Serya II. tylko jeszcze dziś i jutro p. t. 13567

szych pismach porannych ukazała się notatka, iż wczoraj w czasie obrad kongresu PSL bez porozumienia się z prezydium bez upoważnienia jakiegokolwiek na pśmie, wszedł na salę przodownik, wydelegowany jakoby przez komisariat rządu i zaczął zbierać notatki o tem co się dzieje na zebraniu. Wiadomość ta jest niecisła. Komisarz rządu nikogo na obrady kongresu nie delegował. W związku jednakże z tym faktem wdrożono dochodzenia dyscyplinarne przeciwko winnemu wyż wymienionego incydentu.

Rząd i Agencja East Express.

Warszawa. 21. listopada (tel. wł. eg.) Jak słychać między ministeryalna uchwalila zlikwidować stosunek rządu do Agencji telegraficznej East Express.

Powrót Karachana do Warszawy.

Warszawa. (Pat). Dzienniki podają, że dziś powrócił tu przedstawiciel Rosji sowieckiej p. Karachan.

Francya pragnie pokoju.

Strassburg. (Pat). Hawas. Barthou przemawiał z okazji uroczystości wkroczenia do Strasburga wojsk francuskich. Oświadczył on, iż zbyt ciężkim jest powtarzać, że Francja uciepiała wskutek wojny zbyt wiele, aby można mówić o nowej wojnie. Nastrój demokratyczny nakazuje Francji dążyć do reform i rozwoju instytucji, nie zaś bawić się w mrzonki imperyalistyczne. Jeżeli jednak Francja pragnie pokoju, to pragnie zarazem, aby pokój godnością swoją odpowiadał odniesionemu zwycięstwu. Pragnie ona również bezpieczeństwa, które może jedynie zapewnić bezwzględne wykonanie traktatu.

Konferencya waszyngtońska.

Paryż. (Pat). Radio. Specjalny sprawozdawca „Matina“ na konferencyę waszyngtońską pisze, że 9 delegacji zebrało się w sobotę w budynku Kanału Paramskiego, gdzie otwarto dyskusję generalną nad kwestją dalekiego Wschodu. Rezolucya chińska była przedmiotem dyskusji. Szef każdej delegacji podawał punkt widzenia danego państwa. Imieniem Ameryki przemawiał Root, imieniem Japonii „ks. Toku-Gawa. Mowa jego wykazuje nadzwyczaj pojednawcze tendencje — wbrew ogólnemu mniemaniu, zdawało się bowiem, że Japonia stanie w silnej opozycji co do programu morskiego Stanów Zjednoczonych.

Paryż. (pat). Radio. Według „Petit Parisien“ sprawa rozbrojeń morskich znajduje się na nader pomyślnej drodze tak, że może niespodzianie przyjść do ugody.

Londyn. (ETE). 9 państw reprezentowanych na konferencyi waszyngtońskiej przyjęło zasadę otwartych drzwi i nienaruszalności terytorium chińskiego.

Londyn. (ETE). Dzienniki angielskie donoszą o utworzeniu się na konferencyi waszyngtońskiej bloku francusko-anglo-amerykańskiego przeciw Japonii.

Waszyngton. (ETE). Ameryka odrzuciła propozycje Japonii w sprawie przyznania jej 60 proc. parku okrętowego. „Petit Parisien“ donosi z Waszyngtonu, że Ameryka przeciwstawiła się Anglii w sprawie lotni podwodnych.

Londyn. (Pat). Biuro Wolffa. Specjalny sprawozdawca „Observer“u w Waszyngtonie donosi, że szybkość, z jaką konferencya pracuje, przechodzi wszelkie oczekiwania. Można oczekiwać zakończenia konferencyi w przeciągu 3 tygodni. Zawdzięczać to należy

„BELLE-VUE“ Śmierć w płomieniach.

przewidywaniem sekretarzowi Hughesowi, który przeciwia się wszelkim próbom targów i posiada na to zgodę innych mocarstw, a w szczególności Anglii i Japonii. Co się tyczy Dalekiego Wschodu, zachodzi obecnie wielkie prawdopodobieństwo, że albo przyjdzie do skutku alians między trzema mocarstwami, albo też inne przemiany. Układ w sprawie Dalekiego Wschodu będzie prawdopodobnie polegał na proklamowaniu polityki otwartych drzwi, która będzie zatwierdzona przez wszystkie wiodące w rachubę mocarstwa, nie wyłączając Chin.

Konieczność sojuszu amerykańsko-angielskiego.

(Pekin. (ETE). Na zebraniu amerykańsko-angielskim lord Northcliffe mówił o konieczności sojuszu anglo-amerykańskiego. Dominia angielskie przeciwie są sojuszu anglo-japońskiemu. Japonia rządzona obecnie wszechwładnie przez „czterech“ przypomina Niemcy przed wybuchem wojny światowej. Pozornie tylko demokratyczna w istocie swej ma dążenia zaborcze. Dowodzą tego ostatnie zmiany na karcie Dalekiego Wschodu i olbrzymie jej zbrojenia. Japonia dąży do wywołania wojny ze St. Zjednoczonymi. Wielka Brytania musi zerwać sojusz z żółtym zaborcą i iść ręką w rękę z Ameryką. Wtedy także — twierdzi Northcliffe — łatwiej będzie uregulować wewnętrzne sprawy angielskie, między innymi irlandzką.

Niemcy grożą ni wypłacalnością

Berlin. (EE) W kołach parlamentarnych i przemysłowych niemieckich panuje zapatrywanie, że rata styczniowa i lutowa będą ostatnimi, które Niemcy zapłacą. Jeżeli do 6 miesięcy po zapłaceniu tych rat nie dostaną moratorium lub zgody koalicyi na rewizję planu reparacyjnego państwo niemieckie ogłosi niewypłacalność. A gdy to się stanie kwestją jest czy alianci pozwolą wtedy Francji zaprowadzić obcą administrację w Niemczech lub obsadzić Zagłębie Ruhr.

Jeszcze nie wiedzą.

Frankfurt n/M. (Pat). Na wczoraszem publicznem zebraniu niemieckiej partii ludowej przemawiał między innymi poseł do parlamentu i były ambasador von Kemnitz. Mówił on na temat kto ponosi winę za wybuch wojny światowej. Mówca wywodził, że jeszcze przed wojną w roku 1913 toczyły się między Wilsonem a Anglią rokowania w sprawie przyszłej wojny światowej. Chodziło wówczas jedynie o ustne porozumienie się kierujących mężów stanu. Ameryka miała zapewnić wówczas Anglię o swej przychylniej neutralności oraz przyrzekła dostarczać obficie broni i amunicji, Anglia zaś — jak zaznacza von Kemnitz — obiecała udzielić Ameryce pomocy wojskowej przeciwko Japonii w razie zaatakowania ze strony tejże, a zarazem zobowiązała się zachować desinteressement w stosunku do Ameryki środkowej i południowej.

W sprawie pogromu w Dyzel.

Budapeszt. Jak „Az Esti“ donosi z Nagykanizsy rozpoczął się 21 bm. przed sądem w Zalaegerszeg proces przeciw 61 oskarżonym o współudział w pogromie dokonanim na ludności żydowskiej w Dyzel dnia 9. X. 1919 roku.

Nowa polityka ekonomiczna sowieków

Ryga. (Pat). „Izwestija“ moskiewskie donoszą o wielkim meetingu, jaki się odbył w Moskwie z udziałem Trockiego. Trocki usprawiedliwił w przemówieniu swoim przebieg rządów sowieków do nowej polityki ekonomicznej. Trocki powiedział między innymi: „Przeciwnicy nasi twierdzą, że oddając koncesye na dłuższe terminy jak na przykład na lat 90, odkładamy na ten sam przeciąg czasu zagładę burżuazyjnych rządów. W istocie jednak rzecz przedstawia się inaczej. Jeżeli uda się nam zgnieść władzę kapitału choćby w ciągu miesiąca, to jest rzeczą zronu miałą, że w tym miesiącu proletaryat otrzyma swoją własność za miesiąc.

Moskwa (Pat). Utworzył się tu nielegalnie blok lewych komunistów, który miał na celu obalenie obecnej polityki ekonomicznej rządu sowieków, oddającej Rosję w ręce kapitalistów. W walce tej blok postanowił nieprzebiegać w środkach. Organizatorzy zostali aresztowani i osadzeni w więzieniu.

Wiadomości bieżące.

Bordeaux. (Pat). Radio. Jak podaje „Journal des Debats“ Rada Ligi narodów odrzuciła prośbę Albanii o spowodowanie usunięcia nieregularnych band, grasujących w strefie demarkacyjnej, powołując zdaniem Rady Ligi bandy te składają się z Albańczyków, jest więc rzeczą Albanii zaprowadzić tam porządek.

Funchal. (Pat). Madera. Nad przybyłym królem Karolem i królową Zytą roztoczono silną straż.

NA MARGINESIE.

Zapiski.

— Zapisz sobie, bo zapomnisz!
Apostrofowany wy mo al notesik i zaznaczał w skróceniu polecenia i sprawy, których mu nie wolno było zapomnieć.

Aż raz przebiegły jak Sherlock Holmes agent policyjny indagując podeznanego jego mocją zażądał jego notesu. Z błyskawiczną szybkością przebiegł ocz ma drobnym piśmem zasiane zapiski i notatk, pomyślał, zorientował się i zawołał triumfująco:

„Mam cię piasku! Dziunia, Zofia, siostry Laura i Földi Hütte. Mam ja cię polską Landru!

A po chwili: Jeszcze gorszy niż Landru i mężczyźni: Zieleniewski, Lipop, Rau, Loewenstein. To zapewne w związku z klubem Eulenburgczyków we Lwowie. A jakie ceny płaci bestya za te świństwa 8.000 a nawet 30 tysięcy.

Przebiegły agent zacierał ręce i uśmiechał się na samą myśl sławy, rozgłosu, genacyjnej rozprawy przed sądem przysięgłych, tysiąca kobiet, które jak lwice walczą będą o dostęp do sali rozpraw, aby przyrzec się biednemu, domorośli mu Sinobrodemu, którego przypadkowa obecność podczas obławy policyjnej na czarnej giełdzie (rezultat 1 dolar i 200 austriackich koron) w ręce ścisłej Tełmidy wdały.

A biedny Sinobrody dreptał po lwowskim błocie w drodze do Kanossy myśli sobie: Nigdy, żadnych zapisków więcej... bo niezbadane są pomysły policyjnych Scherlok Holmesów — i niezbadane są wyroki.

hehe...

Co dzieje się na Ukrainie?

Rowno. (tel. wł. — g.) Z Międzyborza, Zinkowa i sąsiednich miejscowości donoszą, że niema u nich żadnych władz. Bolszewicy cofnęli się z nich jeszcze przed 3 tygodniami 14 dniami wraz z milicją, natomiast bandy

Premiera 22. listopada 1921 (wtorek) **Premiera**

W kinoteatrach »MARYSIENKA« i »KOPERNIK«

Wspaniały dramat salo-
nowy w 6 aktach p. t.**Jej Ekszelencya Śmierć**

Główne role kr.ują: MOŻUCHIN I LISENKO,

chłopskie po kilkugodzinnym pobycie w mieście, połączonym zazwyczaj z rabunkiem, a często i mordami cofają się. Dowódcą oddziałów powstańczych w tej okolicy jest ataman Cybulicki.

Na całej Ukrainie w szczególności w powatach pogranicznych panuje niezwykle chaos, z powodu którego cierpi bezpieczeństwo publiczne. Obok oddziałów, które widocznie inspirowane są przez główną komendę powstańców a które jako względnie dobrze uzbrojone podejmują walkę z całym oddziałami wojsk sowieckich i podsuwają się aż pod Kijów, tworzą bandyci dorywcze bandy z kilkudziesięciu chłopów, które grabią i znęcają się nad ludnością żydowską. Nie znaczy to, że tzw. powstańcze oddziały, które wykazują jaką taką dyscyplinę nie dają się we znaki ludności żydowskiej. Codzienne dochodzą wieści, o sporadycznych wypadkach mordów i ograbienia całej hmińscowość a nadto nie dające się chwilowo sprawdzić wiadomości o pogromach.

Wiedeń. Poselstwo sowieckie w Wiedniu rozesłało redakcyom wszystkich dzienników wiedeńskich komunikat, w którym dementuje informacje o wybuchu powstania na Ukrainie w szczególności zaś o zwycięskim pochodzie powstańców i o zajęciu Kijowa przez oddziały Petlury. Komunikat stwierdza że wojska sowieckie stoją u granicy polskiej i rumuńskiej.

Ataki oddziałów Petlury na sowiecką Ukrainę zostały bez trudu odparte, zwłaszcza że naraziły na opór tubylczej ludności wiejskiej.

Warszawa. Poselstwo ukraińsko-sowieckie otrzymało z Kijowa telegram, donoszący, że w miejscowości Maliny obok Korostenia zostały dnia 18 b. m. zupełnie rozbite bandy Tiutiunika; bandy te wtargnęły na terytorium Ukrainy z 3. na 4. bm i były zaopatrzone w artylerję i karabiny maszynowe. Tiutiunyk zostawił na miejscu walki 280 zabitych, 507 osób dostało się do niewoli.

Kijów (Kat). Oddziały antysowieckie operują w pobliżu miasta. Niemal codziennie zdarzają się katastrofy kolejowe skutkiem niszczenia toru przez oddziały powstańcze.

Charków (EE). Rakowski, komisarz ludowy Ukrainy sowieckiej w wywiadzie zaprzecza wiadomościom o zajęciu Kamieńca Pod., Winnicy i Płoskirowa przez powstańców, Insynuuje Polsce wspomaganie powstania, twierdząc że siedzibą ukr. rządu narodowego jest Tarnów, oświadczając jednak, że rząd Ukrainy sowne da się prowokować do wojny z Polską

Z sali sądowej.**Napad rabunkowy.**

Przed Trybunałem sądu przysięgłych stanął w dniu wczorajszym Mikołaj Bachir członek z Borysława oskarżony o zbrodnię rabunku i kradzieży. Zbrodni tych dopuścił się oskarżony wśród następujących okoliczności. Dnia 15 czerwca 1921 dokonano zuchwałego napadu rabunkowego w wczesnych godzinach rannych na handlarza z Gródka Jagiellońskiego Sendera Gerstlera. W pobliżu lasu koło miejscowości Kiernicy zatrzymało go dwóch bandytów, którzy pod groźbą zastrzelenia zrabowali Gerstlerowi portfel zawierający 11 do 12 tysięcy marek. Po dokonaniu rabunku jeden z sprawców ściągnął z woju dwa kilo-

gramy masła poczem bandyci ułotnili się. Policja państwowa uwiadomiona o tym napadzie wszczęła dochodzenia — w dwa dni później ujęto osk. Bac ira. Ponadto oskarżony jest Bachir o zbrodnię kradzieży zboża popełnioną w Starem Siole. Rozprawie przewodniczył r. Goettinger, oskarżał prokurator Laskowski, bronił z urzędu dr. Dawydiak.

Oskarżony Bachir wierał się zarzuconej mu zbrodni rabunku, utrzymując że w dniu 15 czerwca bawił we Lwowie, na którą to okoliczność podał kilku świadków. Dnia 16 czerwca wybrał się do Kiernicy celem poszukiwania roboty. Przybywszy tam dowiedział się, że władze policyjne poszukują sprawców napadu na Gerstlera, więc by uniknąć podejrzenia ukrył się w tamtejszym lesie. W drodze powrotnej do Lwowa aresztowano go. Do zbrodni kradzieży oskarżony przyznał się, tłumacząc się, że popełnił ją z niedzy. Powołani do rozprawy świadkowie nie mogli potwierdzić alibi oskarżonego. Obciążając wypadło dla oskarżonego zeznanie poszkodowanego Gerstlera, który z całą stanowczością poznał w oskarżonym jednego z sprawców napadu.

Sędziowie przysięgli zatwierdzili pytania w kierunku zbrodni, rabunku i kradzieży a Trybunał na podstawie tego werdyktu zasądził oskarżonego na cztery i pół lat ciężkiego więzienia.

NADEŚLANE.**Adwokat Dr. Ewald Kimelman**prowadzi kancelaryę adwokacką 13363
We Lwowie ul. SYKSTUSKA 54.ZAKŁAD DENTYSTYCZNY
Dra. I. Uricha i Fr. Uricha
Kopernika 17, godz. ord 9-1, 3-6. 12889**Podziękowanie.**Gusta Katz dziękuje p. Dr. **Rollerowi** za troskliwe i bezinteresowne wyleczenie z ciężkiej choroby. 13543**KRONIKA.****Repertuar teatru Miejskiego.**

We wtorek uroczysty wieczór ku uczczeniu rocznicy uwolnienia Lwowa następującym programem:

- 1) »W rocznicę« poemat Tadeusza Michała Nittmana - yp we p. Tański,
- 2) akt III. »Straszny dwór«.
- 3) Przysięga Kościuszki na Rynku Krakowskim.
- 4) akt I. »Hal«.

W środę 23. listopada o godzinie 7.30 »Kobieta, która zabiła«, sztuka w 4 aktach Garriksa.

W czwartek 24. listopada o godz. 7.30 »Roztwór prof. Pytla«, groteska w 3 akt. B. Winawera.

W piątek 25. listopada o godzinie 7.30 »Faust«, opera w 4 aktach Gouna'a. Gościnnie występ A. Wesołowskiego, artysty oper Petersburskiej i Moskiewskiej

W sobotę 26. listopada o godzinie 7.30 »Dzady«, sceny dramatyczne w 6 odsłonach A. Mickiewicza.

W sobotę 26. listopada o godzinie 7.30 »Trubadur«, opera w 4 aktach Verdiego.

Repertuar Teatru Małego.

W wtorek 22. listopada o godzinie 7.30

»Nina«, sztuka w 3 akt. Leopolda Kampha

W środę 23. listopada o godzinie 7.30

»Nina«, sztuka w 3 aktach L. Kampha

W czwartek 24. listopada o godz. 7.30

»Nina«, sztuka w 3 aktach L. Kampha

W piątek 25. listopada o godzinie 7.30

»Nina«, sztuka w 3 aktach L. Kampha

W sobotę 26. listopada o godzinie 7.30

»Nina«, sztuka w 3 aktach L. Kampha.

Repertuar Teatru Nowości.

W wtorek 22. listopada o godzinie 7.30

»Taniec szczęścia«, operetka w 3 aktach R. Stolza.

W środę 23. listopada o godzinie 7.30

»Taniec szczęścia«, operetka w 3 aktach R. Stolza.

W czwartek 24. listopada o godz. 7.30

»Taniec szczęścia«, operetka w 3 aktach R. Stolza.

W piątek 25. listopada o godzinie 7.30

»Taniec szczęścia«, operetka w 3 aktach R. Stolza.

W sobotę 26. listopada o godzinie 7.30

»Taniec szczęścia«, operetka w 3 aktach R. Stolza.

Repertuar Teatru lit.-art. »Ule«

ul. Ossolińskich 10.

— Program od 21 listopada: 1) Część koncertowa z udziałem pp. Ardei, Trona, Bronowkiego, Michałowskiego, Mirskiego, Wiklińskiego i innych, 2) »Lady«, 3) »W starym piecu dyabeł pali« farsa.

Repertuar Bagitelli lwowskiej.

Gościnnie występy p Burskiej, Ordonówny, M. Rentgena, M. Windheima, Lerchego i innych.

1) Pierwsze »Rendez vous« w I odsłonie. 2) Dział koncertowy. 3) Miłość i dolar pastel sceniczny w 1 akcie. Początek o godz. 8 wiecz.

Biuro koncertowe M. Tuerka.

Piątek 25. listopada: Józef Szigeti skrzypiek.

— Niegrzeszna telefonistka. Nasz korespondent warszawski telefonuje, że na wskutek prowokującego zachowania się dziennej telefonistki, która pełniła służbę dnia 21. listopada o godz. 23.25, zwróci się jutro w imieniu klubu sprawozdawców parlamentarnych do ministra Stesłowicza z żądaniem ukrócenia tych stosunków. Wspomniana telefonistka użyla słów nieliczących nietylko z stanowiskiem służb wem ale też z prymitywnym zachowaniem się kobiety. Sądźmy, że i dyrekcyja poczt w Lwowie zajmie się tą sprawą i na przyszłość oszczędzone zostaną nam trudności tego rodzaju w naszej ciężkiej służbie dziennikarskiej.

— Wycieczka dziennikarzy gdańskich. We wtorek 22. bm. o godz. 7-mej min. 10 rano przybywa z Borysławia do Lwowa wycieczka dziennikarzy gdańskich, w której bora udział pp.: Dr. Mueller, przewodniczący Związku dziennikarzy gdańskich i nac. red. »Danziger Ztg.« Broesersdorff, poseł na sejm gdański, redaktor »Danz. N. Nachr.« (oba te pisma są organami partji »Fortschritt u. Wirtschaft«); Gebauer, poseł na sejm gdański, niezależny socjalista, redaktor »Freiheit«; Rohman, emrowiec, red. »Danziger Volksblatt«; Ems, referent spraw wcho-dnich w »Danziger Ztg.«; Weber, socjalista większości (partja Scheidemann'a), redaktor »Danziger Volkstimme«; Janicke, referent spraw ogólnych w »Danziger N. Nachr.«; Dr. Peiser, redaktor tygodnika gospodarczego »Osten«; Dr. Baumard, redaktor tygodnika gospodarczego »Danziger Markt« Cieszyński, Grincman i Ruszkowski, z »Ga-

M. BYK Fabryka Luster i Szlifiernia Szkła
Lwów
Ormańska 27. poleca swoje wyroby po cenach znacznie zniżonych. 00000 13186

Okazyja dla P. Adwokatów, biur, Notaryuszów, Właścicieli dóbr etc.

DOBROWOLNA LICYTACJA

obrazy pierwszorzędných malarzy (Malejko, Kossak, Cwikliński, Pełani i t. p.) dywany, portyery, karamani, firanki, lampy elektryczne, figurki i t. p.

23. listopada (środa) b. r.
 pod zarządem Hali Aukcyjnej odbędzie się dnia 23. listopada (środa) b. r. o godz. 3 popołudniu, przy ul. Smolki Nr. 1a l. p. Licytacja o b. d. kompletnie urządzenie kancelaryjne prawie nowe. Sypialnia jasna, garnitur salonowy.

zety i Dziennika Gdańskiego" oraz kierownik Biura prasowego gen. komisaryatu Rzeczypospol. w Gdańsku, Dr. W. Kahl. Redaktor naczelny „Gazety i Dziennika Gdańskiego”, p. W. Zabawski wyjechał na wezwanie telegraficzne swego pisma w niedzielę wieczór z Krakowa do Gdańska.

Gościom gdańskim towarzyszą delegacji Ministerstwa Spraw Zagranicznych, pp. starszy referent ministerjalny, J. Chełmiński i referent Z. Żelazowski.

We Lwowie na dworcu powitała gdańskich gości reprezentacja miasta i Syndykatu Dziennikarzy lwowskich, a po śniadaniu w salonie przyjęć, odbędzie się zwiedzanie muzeów, galerii sztuki, panoramy Raclawickiej itd. O godz. 1-ej zwiedzą goście Izbę handlową i przemysłową, gdzie ich powita wiceprez. Izby p. Winiarz.

O godz. 2-ej dziennikarze gdańscy zwiedzą uniwersytet Jana Kazimierza, gdzie ich powita rektor Dr. Kasorowicz.

O godz. 3-ej odbędzie się śniadanie w hotelu Krakowskim.

Wieczór o godz. 8-ej min. 10 dziennikarze gdańscy wyjadą do Warszawy, a następnie w środę wieczorem z powrotem do Gdańska.

W wycieczce po Polsce, goście gdańscy zwiedzili dotąd: Warszawę, Łódź, Sosnowiec, Bielsko-Białe, Kraków, Wieliczkę i Rorysław.

— **Nonfiskalg.** Skonfiskowane zostały: Nr. 6139 „Gazety Wieczornej” i 22 bm. oraz Nr. 87 „Lwowskich Nowin Poniedziałkowych”.

— **Za obrazę urzędników galicyjskich.** (Pierwsza izba karna sądu okręgowego w Poznaniu rozpatrywała sprawę p. Mł. Noskowicza, podprokuratora, oskarżonego o obrazę sędziów i urzędników z Małopolski, której to obrazy dopuścił się oskarżony na wiecu w „Apollo” w kwietniu br. Tam w czasie przemówienia p. Noskowicz użył, między innymi, takich wyrazów: „Złodzieje z Kongresówki są aniołami w porównaniu do złodziei z Małopolski. Sędziowie galicyjscy są nieukami i niedołęgami”. Dalej twierdził, że istnieje jakieś tajne zrzeszenie urzędników z Małopolski, które otrzymuje od rządu nadzwyczajne zapomogi. Sprawa przeciwko Noskowiczowi została wytoczona z polecenia b. ministra b. dzielnicy pruskiej Kucharskiego. Oskarżony bronił się sam. Prokurator w swem przemówieniu domagał się przykładowego ukarania oskarżonego i wniósł o rok więzienia. Sąd po krótkiej naradzie skazał p. Noskowicza na miesiąc więzienia.

— **Wzywam tego pana,** który się zobowiązał w bec mnie złożyć na pewen cel Mk. 50.000, do których ja miałem dodać Mk. 20.000, by sprawę tę do 24 grudnia załatwił, w przeciwnym razie podam razwisko tego pana do publicznej wiadomości.

13544 Szymon Seiden.
 — **Los wal t.** Bazyli Ben o nauczyciel ludowy spacerując w ulicy Św. Stanisława natknął na żołnierz policyjnego, który w poszukiwaniu za handlarzami walut przytrzymał Ben a. Sprowadził go na inspekcję policyjną, gdzie zakwestyonowano u niego 100 franków francuskich, 500 marek niemieckich i 2 dolary amerykańskie. Właściciela walut pozostawiono na wolnej stopie, pieniądze zaś zdeponowano.

— **W urzędzie pocztowym** przy ul. Wałowej rósł ował szczęścia w kieszeniach interesentów Pa el Bihun notowany złodziej kieszonkowy. W chwili gdy już wykradł pani nieznanego nazwiska torebkę, został przychwycony Zuchwały

rze imieszek na ządanie poszkodowanej zwrócił torebkę z pieniędzmi, z trzymając dla siebie tytułem »honorarium« banknot 500-markowy. Na krzyk poszkodowanej uciekającego kieszonkowca przytrzymał Jewien of cer i odstawił Bihuna na komendę miasta i placu skąd powędrował do aresztów policyjnych. Przy rewizji osobistej znaleziono u Bihuna 6000 mk.

— **Nieudane włamanie.** Do mieszkania Stefani Drodz (zam. ul. Krupiarzka 8) usiłowali się dostać dwaj nieznani mężczyźni. Zbyt jednak energiczna »praca« zwróciła uwagę lokatorów, którzy włamywaczy spłoszili. Na miejscu zostawili złodzieje sztabę żelazną służącą do wyłamywania zamków. Pod zarzutem tego usiłowania w amania aresztowano niejakiego Adama Soje, który w krytycznym czasie w towarzystwie dwu nieznanych osobników kręcił się w pobliżu realności.

— **Delegacja drobnych handlarzy żyd. u ministra skarbu.** Minister skarbu dr. Miękowski przyjął onegdaj delegację Centralnej rady związków żyd. handlarzy drobnych w Polsce.

Delegacja wręczyła ministrowi szczegółowy memoriał, w którym m. in. handlarze drobni żądają, aby nie zostali pokrzywdzeni przy wymiarze różnych podatków, jak od zysków wojennych dochodów, patentów i daniny, ażeby w wszystkich miastach Polski byli zaproszeni do komisji szacunkowych przedstawiciele żyd. handlarzy posiadających patenty trzeciej i czwartej kategorii.

Delegacja zwróciła też uwagę ministra na to, że we wielu wypadkach handlarze żydzi zostają bardzo pokrzywdzeni przez wymiar podatków i przy najlepszych chęciach nie mogą opłacić tak wielkich sum.

Szczególnie delegacja zwróciła uwagę na wyjęcie z pod ustawy ochrony lokatorów lokali handlowych wskazując, iż o ile projekt ten zostanie urzeczywistniony, grozi to drobnemu handlowi żyd. ruiną.

Minister przyrzekł, że w dniach najbliższych zapozna się z memoriałem i, o ile to będzie możliwe, przychyli się do żądań wyłożonych w memoriale podczas konferencji.

— **Sanatoryj m dla akademików w Szwajcaryi.** Dzięki zabiegom międzynarodowego Towarzystwa Czerwonego Krzyża i międzynarodowej federacji akademickiej powstanie w Szwajcaryi w niedłkiej przyszłości sanatoryjum dla słuchaczy i profesorów uniwersyteckich. Sanatoryjum to powstanie w miejscowości Lepsin koło Genewy. Korzystać z niego będą niezamożni. Odpowiednie fundusze są już zebrane, tak że realizacja projektu jest bliska.

— **Falszerze banknotów niemieckich.** W Bytomiu w mieszkaniu pewnego ślusarza wykryto gniazdo falszerzy banknotów niemieckich, przyzem skonfiskowano aparaty, chemikalia i wiele falszowanych gotowych już banknotów. W związku z tem aresztowano 9 osób.

— **Zgon prof. Ignacego Goldziehera.** Onegdaj zmarł w Budapeszcie światowej sławy orientalista, profesor uniwersytetu Żyd dr. Ignacy Goldzieher. Ożrebię pogrzebowy odbył się wśród okoliczności, które obok innych barbarzyńskich czynów reakcji węgierskiej będą be sprzeczenie stanowiły dokument niezmiłnej hańby tzw. reakcyjnych »naukowych kół« węgierskiej stolicy.

Błp. prof. Goldzieher musiał z nastaniem ery reakcyjnej opuścić swe sta-

nowisko. Obecnie po zgonie tego uczynnego, jednego z największych, jakie Węgry wydały, odmówiła wszechnica budapeszteńska zwłokom wielkiego człowieka honoru wy-tawienia trumny z zwłokami w suli uniwersyteckiej. Obu zoną tem postanowieniem Akademia Umiejętności w Budapeszcie zarządziła wystawienie zwłok w hali budynku akademii. Żywym aktem oskarżenia rządzących sfer reakcyjnych w Budapeszcie był też rządowy komunikat poświęcony osobie i działalności zmarłego. Oto komunikat ten dotyczący uczonego, który w ostatnich latach pod rządami reakcji tyle wycierpiał, że przypłacił to życiem — wylicza wszystkie uniwersytety akademie i instytucje naukowe, których zmarły był członkiem zwyczajnym lub nadzwyczajnym. Z komunikatu wynika, że nie ma światowego znaczenia Akademii lub instytucji, która by zmarłego w poczet swych członków nie wybrała.

Prof. Goldzieher urodził się w r. 1850 w Stuhlweissenburg, gdzie ukończył szkoły średnie. Studya uniwersyteckie kończył w Berlinie, Lodyum i Lipsku. Pierwszą rozprawę naukową, która zwróciła na niego uwagę świata naukowego wydał w 20-tym roku życia. W 22 roku życia habilitował się jako docent wszechnicy budapeszteńskiej i otrzymał wkrótce stypendyum rządowe na odbycie podróży wschodniej. Mimo, że uznany za jednego z najwybitniejszych orientalistów świata musiał na zwyczajną profesurę czekać już w erze rządów »liberalnych« 35 lat (nadzwyczajnym profesorem został w kilka lat po habilitacji). Przez cały ten czas, wierny Węgrom odrzucał stałe liczne propozycje objęcia katedr w Strassburgu, Oxfordzie, Moskwie, N. Jorku i innych wielkich centrach wiedzy.

W hali kademii Umiejętności przemawiali nad trumną: nadrabin dr. Fischer, sekretarz Akademii dr. J. Balgh, dziekan filozoficznego wydziału Siegescu i kilku wybitnych uczonych, którzy wymieniali zasługi zmarłego na polu wiedzy i omawiali dzieła naukowe zmarłego.

— **Pamięć nieznanego żołnierza.** W wielkiej synagodze w Tryeście odbyła się uroczystość ku uczczeniu pamięci nieznanego żołnierza. Przy tej sposobności starszy rabin Zoller wspomnił o 500 żołnierza h żydowskich z Tryestu, którzy polegli w wojnie światowej. W uroczystości wzięli udział przedstawiciele tryesteńskiego władz wojskowych i cywilnych. U bram synagogi trzymała kompania królewskiej gwardyi straż honorową.

— **Przestraga dla emigrujących do Kanady.** Warszawskie biuro »Hiasu« donosi, że z portów kanadyjskich zawrócono w ostatnim czasie wielką ilość emigrantów, a to z powodu braku paszportu, wystawionego w kraju skąd pochodzi uchodźca, nieakupienia kart okrętowych w miejscu zamieszkania lub nieposiadania pełnej kwoty 250 dolarów. Najdrobniejsz: formalności związane z wyjazdem do Kanady muszą być przez emigrantów przestrzegane.

— **Żydowska emigracja z Rosyi.** Zjednoczony żyd. komitet emigracyjny zamierza podjąć z rządem łotewskim pertraktacje celem umożliwienia emigrantom żydowskim z Rosyi przejazd przez terytorium Łotwy. Sprawa ta jest z tego powodu niezwykle ważną gdyż porty łotewskie jak n. p. Libawa stanowią najodpowiedniejsze i najwygodniejsze centra tranzytowe z Rosyi sowieckiej. (Z. B. K.)

— **O usuwaniu gen. Storrsa.** »Haar« omawiając konieczność usunięcia gen. Storrsa z stanowiska gubernatora Jeruzolimy pisze: »Zdani Palestyny mają dać panu, panie Ronaldzie Storrsie, gubernatorze Jeruzolimy, tylko jedną, jedyną odpowiedź — ustąpić pan!

Teatr żydowski

Dzisiaj we wtorek 22. b. m. o godzinie 7:30 wiecz.

„WIEŚNIAK“

dramat w 3 aktach Kobrina.

dyr. S. M. GIMPEL
JAGIELLOŃSKA 11. —

Dwa razy już za czasów urzędowania pana miały miejsce rozruchy w Jerozolimie, dwa razy połała się już krew żydowska! — ustąp pan!

Splamieś pan honor rzędu wielkobrytyjskiego krwią — ustąp pan!

Każdy rząd musi usunąć jak ego gubernatora, który popiera rozruchy — ustąp pan!

Panowanie pana uniemożliwiło rozwój normalny stosunków w Jerozolimie — ustąp pan!

— Hebrajska szkoła realna w Haifie. Z Haify donoszą, że gmach techniki został definitywnie opróżniony przez wojska angielskie. W budynku techniki znalazła pomieszczenie hebrajska szkoła realna. Kierownik szkoły realnej dra Biram bawi obecnie w Niemczech, gdzie zakupił szereg przedmiotów urządzenia szkolnego.

Wiadomości handlowe.

Lwów, dnia 21 listopada 1921.

Nafta 1800—1875—1850, Oikos 4300 4000—4400—4475—4550, Pocisk 900, Panna 3800—3775, Wiedeń 5900, B. hip. 950, 4%, Bk. małop. 10850.

Poza giełdą w walutach i dewizach tendencja chwiejno-zniżkowa.

Placono: dol. amer. 3450, korony czeskie 3800, marki niemieckie 1475, leje rum. 2400, Wiedeń 61—62, ruble (500) 170.

Kursa Giełdy lwowskiej

z dnia 21. listopada 1921.

Bank akcyjny zwiazkowy 280—4430	560	—
Bank dyskontowy we Lwowie 200—0	550	—
Bank handl. w Poznaniu 1000—200	3600	—
Bank niemiecki 250—30	925	975
Bank hip. ziem. 280—28	22	—
Bank Małopolski 280—35	625	—
Bank powszechny kraj. 140—7	400	—
Bank przemysłowy 240—42	625	—
Bank ziemsk. kred. 280—35	630	—
Akcje Tow. handl. i przem.		
Browary lwowskie 500—100	1700	—
Tow. akc. Chodorów 140—0	3275	3450
Tow. akc. Karpaliti 140—42	180	—
»Cmielów» Fabryka porcelany 100—	3950	—
Fabr. Cementu »Portland Szcza-kowat 140—28	—	—
Tow. akc. »Galicya 490—300	15000	—
Tow. Galicya 140—2250	2225	—
Tow. Górka 140—1540	9000	—
»Oikos» Zakłady przem. drzewnego 1000—0	3950	4600
Warszawska Składowa budowy »Pa-rowozów 500—60	1550	—
»Patria» fabryka papierosów 1000—300	4800	—
»Pezet», Pow. Zakłady budowlane 500—00	1000	—
Pociska Zakłady amunic. 350—00	875	925
Polski Glob 500—100	900	—
Polska Nafta 500—75	1775	1900
Polsk. Tow. handl. 140—21	850	—
Tow. Rakszawa 140—36	3250	—
Zakł. el. Siersza, wst. emi 200—240	1300	—
Gal. Zakł. gór. Siersza 140—0	9000	—
Tow. Zielonulowski 140—42	6300	—
Zegluga Polska 140—28	450	—
Waluty.		
Ruble carskie po 100 rub.	400	600
» » » po 500 rub.	125	175
» » » drobne	—	—
Ruble dumskie (po 1000)	30	30
» » » (po 250)	20	40
Ruble dumskie kierenki (po 40 i 20)	—	—
Karbowanie (po 1000)	3	5
Grzywny (po 500 i wysz.)	6	10
1 frank franc.	215	245
1 frank szwaj.	52	560
1 £ Sterling	12500	13500
1 Dollar ameryk.	3200	3500

1 Dollar kanadyjski	2700	3000
Marki niem. (po 1000)	1300	1600
» » » po 100	1700	150
» » » drobne	1100	1100
Lei rumuńskie (500)	100	200
Lei rumuńskie drobne	1600	1900
Liry włoskie	110	130
Czeskie korony	3400	400
Korony austr. niem. stemplowane	—50	—65

Dewizy		
Wypłata na Londyn	12500	13500
» » » na Paryż	215	245
» » » na Zurych	520	560
» » » na Pragę	3100	4000
» » » na Wiedeń	55	65
» » » na Berlin	12500	1550
» » » na Nowy Jork	310	340
» » » na Medyolan	110	130
» » » na Bukareszt	—	—

Kata bankowa: Stopa eskontowa P. K. K. E. 7%.

Kursa Giełdy Krakowskiej.

Kraków, 21. listopada 1921.

P. T. H I—III. 775—875, Impex 275 325, Polski Glob 1000—1200, Zegluga Polska 400—450, Zieleniewski 5600 5900, Parowozy 1200—1400, Trzebinia fabryka maszyn I—III. 3200—3400, Lemiesz 8000 10000, Automotor 1000—1200 Polska Nafta 1700—1900, Siersza el. I—III. 1300—1500 Oikos 3500—4000, Pezet 1000 1200, Trzebinia tłuszcz. 4700—5100, Krakus 0000—0000, Cmielów 3000—4000 Górka 8000 8400, Siersza 7000—7500 T. P. G. 6100—6600, Chodorów 8200, 8500. Pocisk 900—1000.

Dolary ameryk. 3100—3400, marki niem. 1200—1400, korony austr. 050—060 kor. cz. chosł 3300—3800, franki fr. 210, 240, dolary kanad. 0000—0000, franki szwajc. 000—000, franki belgijskie 000—000, funty szterl. 00000—00000, korony węg. 000—000, lei rum. 0000—0000, kor. szwedzkie 000—000, liry włoskie 000—000, kor. duńskie 000—000, kor. norweskie 000—000, m. fińskie 0000—0000, flor. holenderskie 0000—0000.

Kursa giełdy warszawskiej.

Warszawa, 21. listopada 1921.

Dolary amer. 3375—3450, funty szterl. 13500, marki niem. 1350, Belgia 240 Berlin 1237—1335, Gdańsk 1375—1287—1275, Londyn 13500—13800 Nowy Jork 3400, Paryż 241—245—245 50, Praga 3600 3675—3650, Nafta 1975, Pocisk 925—.

Kurs dewiz.

Zurych. (Pat.) Kursa początkowe dewiz z dnia 21 b. m. Berlin 192, Praga 560, Nowy Jork 531—, Austr. noty kor. stempl. 012, Budapeszt 057, Bukareszt 000, Wiedeń 019, Medyolan 2210, Zagrzeb 170, Warszawa 017, Paryż 3840, Londyn 2125.

Zurych. (Pat.) Kursa giełdy końcowe z 21. bm. Berlin 197, Holandia 18700, Nowy Jork 58100, Londyn 2130, Paryż 3840, Medyolan 2212, Bruksela 3715, Kopenhaga 9725, Sztokholm 12480, Chrystiania 7625, Madryt 7325, Buenos Aires 17000, Praga 560, Budapeszt 057, Zagrzeb 170, Bukareszt 000, Warszawa 017, Wiedeń 018, austriackie kor. stempl. 012.

Kurs marki polskiej w Wiedniu.

Wiedeń. (Pat.) W obrocie prywatnym notowano markę polską 190.

Budapeszt. (Pat.) Markę polską notowano tutaj dzisiaj w oficjalnych o-brotach 2750—2850, czeki na Warszawę 29—30

Uczestnicy giełdy wiedeńskiej strajkują.

Wiedeń. (Pat.) Dzienniki wiedeńskie donoszą, że z powodu nałożenia przez rząd podatku na uczestników giełdy, postanowili oni wstrzymać ruch giełdowy aż do czasu, dopóki rząd albo nie zmieni projektu, albo go nie wycofa. Z tego powodu nie odbyły się dziś żadne obroty giełdowe.

NADESŁANE.

Fryda Sch tzman — Chaim Erlbaum
Stary Sambor
zaręczeni w listopadzie 1921 13546

Przyjaciół i znajomej, pannie G. ni Lanz z Borysławia z okazji zaręczyn z p. Turteltaubem gratulują serdecznie 13545

Elcia Rechter
i Nat'an R chter z narzeczoną

Fańcia Gold — Salomon Lemel

zaręcze i w listopadzie 1921. 13552

Z okazji zaręczyn koch. brata Salomona Lemla z p. Fańcia Gold zasyłamy serdeczny »Mazeltow« i życzymy dużo szczęścia

Braća Lemel. 13553

Sussman Imber — Brody
Rosa Schreiber — Przemyślany
zaręczeni w listopadzie 1921. 13554

Lina Latt — Izidor Kupferberg
zaręczeni
w listopadzie. 13557

Z okazji zaręczyn naszej ukochanej siostry z p. I. Kupferbergem zasyłamy serdeczne życzenia Netka Latt, Krebsowie, Norbert Bram, Reissowie Münzerowie. 13558

DOBRE OGŁOSZENIA

POMOC LEKARSKA.

Specjalista chorób wenerycznych i skórnych 14962
Dr. HENRYK ROSMARIN
były elev. kliniki parysk., wied. i lwowsk.
ord. od 8—10, 12—113—6 — Lwów, Kopernika 12

Oculista Dr. Maurycy Lauterstein
b. lekarz I. klasy na I. klinice okulist. we Wiedniu ord. od 3—5 SZOPENA 7 (boczna Podleskiego). 12959

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. N. Goldstein
były elev. Kliniki wiedeńskiej i berlińskiej powrócił, ord. dla kobiet od 10—12, dla mężczyzn od 2—5, w niedziele i święta od 9—12.
Kraszewskiego 3. 12888

Dr. Zofia Wepper Sekund. Szpit.
powazecz. ordynuje w chorobach skórnych i wenerycznych od 2—5-tej —
Kosmetyka lekarska — JANOWSKA 26. 11791

POSAD POSZUKUJA.

Pierwszorządna siła buchalteryjna sporządza bilansy, zakłada i rewiduje księgi handlowe, załatwia korespondencję polsko-niemiecką, przyjmie ew. odpowiednią stałą posadę. Łask. zgłoszenia do Administr. pod »Szkontrum«. 13555

Lepsza panna z wykształceniem gimnazjalnym, poszukuje posady do dzieci z całym utrzymaniem. Zgłoszenia listowne do Adm. »Chwila« pod »A. 7.« 13568

MIESZKANIA SKIPEY I LOKALE.

Odnajmę pokój umeblowany z osobnym wejściem dwóm osobom najchętniej z utrzymaniem Kętrzyński ego 3, II. p. 11. 13566

Do udzielenia mieszkanie we Wiedniu Mariabif. z 2 pokojami, gabinetu, kuchni i przedpokoju i p. gaz i elektryka za takie same we Lwowie. — Zgłoszenia przyjmuje adw. Dr. Aszkenazy, Rybnańska 1 między 4—6 pop 13569

MĘSKIE, DAMSKIE i DZIECINNE
PIERWSZORZĘDNEJ JAKOŚCI

KALOSZE

poleca **THE GENTLEMAN**
Magazyn Nowości dla Pań i Panów Lwów, pl. Halicki 12 (róg Batorego)

NAUKA I WYCHOWANIE.

Nauczyciel hebrajski, obeznany z literaturą hebrajską i nowoczesną poszukuje lekcyj także za mieszkaniem. Zgłoszenia do Administracji pod »Hebrajski« 13386

Księgarnia »Beth Israel«

sp. z ogr. odp. Lwów, Jagiellońska 15.
kupuje i sprzedaje wszelkie dzieła judaistyczne w wszystkich językach. 12978

Bon tonu, znajomości się w towarzystwie, pięknego stylu, pisowni, salonowej polskiej, niemieckiej konwersacji — literatury, historii, wyższego ogólnego wykształcenia, udziela na wzór zagranicy, literacko wykształconą nauczycielką. — Ulica Karłowicza 4 II. p. 13550

Wisy dodatkowe do freibówki i l. l. Hebrajskiej szkoły ludowej Żyd. Tow. S. L. i Śr. odbywają się codziennie Zygmuntońska 17/p. 13559

WOLNE POSADY.

Apteka w Mikulincach poszukuje asystenta (k) farmacy z d. c. m. I/X l. b. r. Płaca wedle normy lwowskiej. 13431

Poszukuję inteligentnej osoby do dzieci pod dobrymi warunkami — Wiadomość Bardach, Plekarska 24. 13543

Agronomia" fabryka maszyn rolniczych we Lwowie, plac Smolki 5 poszukuje urzędnika z działu drzewnego. — Wiadomość między 12—1 w biurze. 13547

Panny poczytującej piszącej, na maszynę poszukuje przedsiębiorstwo handlowe. Wiadomości oferty pod »Stara posada« do Biura Brücka, Kościuszki 2. 13556

Uczciwego szlachetnego mającego stosunki z lepszymi domami poszukuje się. Listy »l. c« Biuro Ogłoszeń Duchstaba, Legionów 21. 13563

Adwokat Reiser w Szczercu poszukuje natychmiast rutynowanego koncyplenta 13573

Samodzielną buchalterką biegle piszącą na maszynie szynie obeznaną z polską i niemiecką korespondencją znajdzie stałą posadę. Oferty pisemne przyjmie Biuro Ogłoszeń Duchstaba, Legionów 21 pod szyfrą »Samodzielną Buchalterką«. 13565

KUPNO - SPRZEDAŻ.

Aparat dla reklamy świetlonej mieniący kołory światła według wzorów kalejdoskopicznych wraz z zegarem elektrycznym okazująco do nabycia u firmy B. Panzer, ul. Kopernika 17. 13517

Ogłoszenia.

Urządzenie Kina kompletne, agregat benzynowo elektryczny, aparat kinematograficzny, lampa, ekran, tablica rozdzielcza, materia instalacji elektrycznej z lampkami, kabina na aparat kinematograficzny i t. p. 13414
OKAZYJNIE do PIŁN Lwów.
starczy ze składu PIŁN Lwów 48, tel 476

**NOŻE — WIDELCE
ŁYŻKI — ŁYŻECZKI**

z czystego aluminium — poleca
»hurtownie i detailicznie«
ANTONI HALSKI, Lwów, Sobieskiego 3.
1325

Cukiernicy, Wytwórcy cz. kolady

zaopatrzyć się w cynfolię, stanowiącą w Spółce dla obrotu artykułami technicznymi Lwów, Kościuszki 8. 1354

**Dokąd tak
gonisz??**

Do z. kładu elektrotechnicznego FIRMY »MAGNET«
H. Hüssa i Ska, Lwów, Rynek 29
(BRAMA ANDRYOLEGO), która zamienia stare **ZARÓWKI** za dopłatą, oraz przyjmuje wszelkie roboty w zakresie elektrotechnicznym wchodząc

ZAWIJANKI Mk. 3800

tyko w Magazynie Nowości dla Pań i Panów
Münzer i Frisch, ul. Kilińskiego 1
(naprzeciw Kaw. Włodowskiej). 13571

NA ŚWIĘTA!

Bulka kolorowa, rolki krepowe, papier polyskujący, ogień sztuczny, liście, kwiaty itd. oraz zeszyty, różne paplery, papiery listowe, notatki, jakoteż wszelkie artykuły piśmienne poleca najtaniej hurtownie skład papieru i artykułów piśmiennych

A. Kornblum i H. Zawadzki
Lwów, ul. Rzeźnicka 18.
Zamówienia z prowincji uskutecznią się odwrócić. 13181

OLEJARNIE maszynową kompl. wraz z motorem „TOPAS“ okazująco sprzedają
Lwów, Kraszewskiego 19 a. 13555

Okazyja! Swetery z mowami z komiarkami 13491
po 900 i 1400 sprzedaje szatnia komitetu ratunkowego
»Brzajerowska l. 3.«

PARTIĘ PORCELANOWYCH
KŁOZETÓW

z rezerworem do nalewania okazująco do nabycia. 1344
Przedsiębiorstwo Handlowo-Przemysłowe
Inż. Jan A. Schumann Spółka z ogr. odp.
Lwów, Pańska 23. Tel. 347. Rok zał. 1808.

Krajowe i zagraniczne
BUDZIKI

szwajcarskie części mechaniczne zegarkowych
»Szwajcarski«
Tow. Importowe

Kraków, Z elona 3.
Generalne zastępowstwo na Polskę:
— Lusina Wsch. Vve —
A. Pamm & Fils, Za. ych.
Oferty i cenniki na żądanie

WAZELINA w beczkach i pudełkach nadająca się do wszystkiego. Do nabycia w Składzie farb S. Brenner, Lwów św. Anny 9. 13390

TANIO!

PLUSZE, MATERIE WEŁN. NA K STYMY, P aszczce, UBRANIA i ALTA poleca 13560
T. FUHRMANN,
Skarbkowska 23 l. p.

KUPNO - SPRZEDAŻ.

Sprzedam damski żakiet futrzany krymski, warunki korzystne. Wiadomość: Halicka 10 drugie schody, II piętro, pierwsze drzwi na ganku. 13494

Sprzedam Jab onowskich 26, l. p. na lewo. 13561

MŁYTKI DO CZYSZCZENIA ŻROZA

Wozy gospodarcze, sęczkarnie bębnowe i kołowe, kieraty, przystawki, młocarnie, brony dostarczy ze swoich Zakładów przemysłowych

„OŚWIĘCIM“
POTEGA S. A. Centrala: KRAKÓW, Basztowa 9
Adres telegr. Potęga Kraków. 1329

PRZEDSIĘBIORSTWO
HANDLOWO-PRZEMYSŁOWE

Inż. Jan A. Schumann

SKA Z OGR. ODP.

LWÓW, PAŃSKA 23.

Tel. 347 ♦♦♦♦♦♦♦♦ Rok zał. 1808.

Oddział maszynowy dostarcza:

Wszelkiego rodzaju: MASZYNY, MOTORY, LOKOMOBILE URZĄDZENIA dla każdej gałęzi przemysłu, rolnictwa i rzemiosła.

Posiada stale na składzie: 13441
WIERTARKI KOLUMNOWE I STOŁOWE, RĘBAŁKI, SZTANCE, CYRKULARKI, WALCÓWKI DO BŁACHY, POMPY, MOTORY, LOKOMOBILE od 12 do 18 K. M.

MOTOR BENZYNOWY

12/16 HP prawie nowy przewoźny
sprzeda okazująco

W. RUBINFELD
LEGIONÓW 5. 13518

Śniegowce

amerykańskie l. n. ości różnych wymiarów sprzedaje T. E. TAJLICZNIK i HURLOWNIE ze swoich magazynów
»Polimex« POLSKI ZWIĄZEK HANDLOWY
LWÓW, PLAC MARYACKI L. 5.
TELEFON 293. 13515

Poszukuję lokalu

składającego się z 1—2 pokoi dla przedsiębiorstwa handlowego. Zgłoszenia do Adm. pod »P«. — Pośrednictwo pożądane. 13551

BUNDY podróżne

w Magazynach Konfekcyj męskiej i dziecinnej

Körner

Lwów, Trybunalska 6. 13187